

เศรษฐศาสตร์

คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ปีที่ 20 ฉบับที่ 3 มีนาคม 2549

ISSN 0857-5924

เจ้าของ โครงการเศรษฐศาสตร์ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ กทม. 10200 โทร. 0-2613-2422

บรรณาธิการ ภราดร ปริดาคักดิ์

ผู้จัดการ วรณะ เวชพรหมณ์

พิมพ์ที่ หจก.สามลดา โทร. 0-2895-1500

สมาชิก บริจาค ปีละ 60 บาท (12 ฉบับ) ส่งจ่าย "โครงการเศรษฐศาสตร์" คณะเศรษฐศาสตร์ ปณ. หน้าพระลาน 10202

แจกฟรี เฉพาะห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายทั่วประเทศ

ภายในเล่ม

- ◆ การอภิปราย
"การแปรรูป กฟผ.แบบของไทย ... มีอะไรน่าเป็นห่วง?"
(ต่อจากฉบับที่แล้ว)
- ◆ นักเศรษฐศาสตร์ที่ควรรู้จัก
เดวิด ริคาร์โด (David Ricardo)
- ◆ ศัพท์เศรษฐศาสตร์
theory of comparative advantage
absolute advantage
labour theory of value
- ◆ แนะนำหนังสือเศรษฐศาสตร์
หลักเศรษฐศาสตร์จุลภาค
พจนานุกรมเศรษฐศาสตร์

Urrnathikarakaeng

ข่าวคราวการบ้านการเมืองในขณะนี้ ยังคงเป็นที่สนอกสนใจของประชาชนไม่น้อย ทั้งในเรื่องของการเลือกตั้ง ส.ส. และ ส.ว. รวมทั้งเรื่องราวเกี่ยวกับการปฏิรูปการเมืองครั้งที่สอง อีกทั้งข่าวเศรษฐกิจที่เกี่ยวกับการสูงขึ้นของราคาน้ำมัน อัตราดอกเบี้ย การแข็งค่าของเงินบาท เป็นอาทิ หวังว่าท่านผู้อ่านคงได้ติดตามอย่างสม่ำเสมอและรอบด้านนะครับ

แม้ว่า เมื่อไม่นานมานี้ ศาลปกครองได้ตัดสินให้เพิกถอนพระราชกฤษฎีกาเกี่ยวกับการแปรรูปการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยทั้งสองฉบับตามที่ไปแล้วนั้น เรายังคงยืนยันที่จะนำเสนอเนื้อหาการอภิปรายเรื่อง "แปรรูป กฟผ. แบบของไทย... มีอะไรน่าเป็นห่วง?" อย่างต่อเนื่องต่อไปจนจบ อย่างน้อยก็ช่วยให้ผู้อ่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารเพิ่มเติมว่า เพราะเหตุใดศาลปกครองจึงตัดสินเช่นนั้น โดยเฉพาะเนื้อหาในฉบับนี้เป็นการนำเสนอในมุมมองของนักเศรษฐศาสตร์ ซึ่งเป็นประเด็นที่น่าสนใจยิ่ง ส่วนเนื้อหาอื่นๆ ภายในเล่ม เรายังคงรักษาไว้เช่นเดิม คือ นักเศรษฐศาสตร์ที่ควรรู้จัก ศัพท์เศรษฐศาสตร์ และแนะนำหนังสือเศรษฐศาสตร์ ตามที่ได้ไปปรยไว้ในหัวข้อภายในเล่ม ด้านบนขวาของหน้าแรกนี้ โปรดเลือกสรรเป็นอาหารสมองตามความปรารถนาของท่านเถิด

การอภิปรายเรื่อง¹

“แปรรูป กฟผ.แบบของไทย...มีอะไรน่าเป็นห่วง?”

(ต่อจากฉบับที่แล้ว)

ดร.เดือนเด่น : ตามที่ อ.จันทจิรา เริ่มด้วยพระราชบัญญัติทุนว่า ไม่เหมาะสมอย่างไรในแง่การใช้อำนาจของฝ่ายบริหารแทนอำนาจของฝ่ายนิติบัญญัติ ดิฉันจะเริ่มจากจุดที่ว่าเมื่อศาลรัฐธรรมนูญมีการตีความแล้วว่า การใช้อำนาจบริหารล้มล้างกฎหมายซึ่งตราขึ้นมาจากฝ่ายนิติบัญญัติไม่ผิดแล้วเราคงจะต้องลงมาถึงการเถียงว่าพระราชกฤษฎีกาที่ฝ่ายบริหารตราขึ้นตามมาตรา 26 - 28 ของ พ.ร.บ. รัฐวิสาหกิจ พ.ศ. 2540 นั้น เป็นไปตามกรอบอำนาจที่ฝ่ายนิติบัญญัติได้มอบให้หรือไม่ อันที่จริงแล้ว ฝ่ายนิติบัญญัติได้ให้กรอบกว้างๆ ในการออกพระราชกฤษฎีกา ก็เลยมาดูว่ากรอบที่ฝ่ายนิติบัญญัติเขาให้ฝ่ายบริหารไว้เนี่ย ฝ่ายบริหารเอาไปใช้ตามนั้นหรือเปล่า เพราะนี่เป็นประเด็นที่สำคัญอย่างยิ่ง เพราะหากพระราชกฤษฎีกาที่กำหนดขึ้นไม่เป็นไปตามกรอบที่พระราชบัญญัติให้อำนาจไว้ ก็จะเป็นโมฆะ ใช้ไม่ได้

มาตรา 26 ของพระราชบัญญัติทุนรัฐวิสาหกิจบอกว่าการตราพระราชกฤษฎีกากำหนดอำนาจ สิทธิ หรือประโยชน์ของ กฟผ. ให้กำหนดตามความจำเป็น เพื่อให้บริษัทมีอำนาจ สิทธิ หรือประโยชน์เพียงพอเท่าที่จำเป็นแก่การดำเนินงาน เพื่อที่จะเกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม โดยคำนึงถึง 1) ความเป็นธรรมในการแข่งขันทางธุรกิจ 2) การควบคุมให้การใช้อำนาจทางกฎหมายเป็นไปโดยถูกต้อง 3) การรักษาผลประโยชน์ของรัฐ คือจะเขียนพระราชกฤษฎีกาได้ แต่ต้องทำตามกรอบนี้ ทีนี้เราจะมาดูว่า อำนาจ สิทธิทั้งหมดที่ บมจ. กฟผ. ได้ไปแล้วมันทำให้เกิด 4 ข้อนี้หรือไม่

เริ่มที่ข้อ 1 ทำให้เกิดผลประโยชน์ต่อส่วนรวมหรือไม่ ดิฉันตีความว่าเป็นผลประโยชน์ต่อผู้บริโภค คือประชาชน ตัวหลักคือ

อัตราค่าบริการมันต่ำลงหรือไม่ นี่คงไม่ได้หมายความว่าแปรรูปแล้วราคาจะต่ำลงทันที ถ้าเผื่อน้ำมันแพงขึ้นไฟฟ้าก็แพงขึ้น แต่หมายความว่าต่ำลงกว่า trend ที่มันควรจะเป็นหรือไม่ ตรงนี้เราคงไม่ทราบในกรณีประเทศไทยว่าอัตรามันเป็นอย่างไรในอนาคต ไม่มีใครทราบเพราะระบบการกำกับดูแลมันไม่มีกฎกติกาอะไรทั้งนั้น มันอาจจะขึ้นหรือลงหรืออยู่เท่าเดิมอีก 20 ปี ก็ไม่มีใครรู้ ดังนั้นสิ่งที่ดิฉันจะพูดได้คือการดูประสบการณ์ในประเทศอังกฤษ ก็กลับไปทีแทตเซอร์ เพราะเขาทำมาแล้วเกือบ 20 ปี และกรณีประเทศอังกฤษนั้นมีการบันทึกข้อมูลและมีการวิเคราะห์มากที่สุด เมื่อเร็วๆ นี้มีหนังสือเรื่อง The Great Divestiture พิมพ์เผยแพร่โดยสำนักพิมพ์ MIT Press เขาไปทบทวนว่า การแปรรูปทั้ง 6 สาขาของอังกฤษอันได้แก่ ไฟฟ้า ประปา รถเมล์ รถไฟ ก๊าซ โทรคมนาคม ตลอด 17 ปีที่ผ่านมา มีเพียงสาขาเดียวเท่านั้นที่อัตราค่าบริการต่ำกว่าในกรณีที่ไม่แปรรูป เพราะเหตุใดที่มีเพียงกรณีเดียวจาก 6 กรณีที่อัตราค่าบริการลดลงกว่าแนวโน้มเดิม ปัญหาหลักที่เขาบอกนั้นมีสามข้อ คือ

หนึ่ง รัฐวิสาหกิจที่แปรรูปไปยังคงอำนาจผูกขาดอยู่ อังกฤษก็มีปัญหาเหมือนเราคือ แปรรูปไปแล้วเช่น British Gas ก็ยังคงมีอำนาจตลาดสูง หรือมีส่วนแบ่งตลาดสูง ทำให้แปรรูปแล้วยังไม่มีการแข่งขัน ราคาเลยยังไม่ลด นี่เป็นข้อสรุปที่เราได้จากทบทวนวิเคราะห์จนกระทั่งปี 1995 เป็นต้นมา อังกฤษถึงได้เริ่มเปิดเสรี คือให้รายใหม่เข้ามาแข่งด้วย พอเริ่มตรงนี้เท่านั้น ราคาถึงลดลง ดังนั้นที่ผ่านมา 10 กว่าปีแรกนั้นไม่ได้มีผลอะไรเลย จนกระทั่งมีการเปิดเสรี (liberalization) ให้มีการแข่งขันในตลาดบริการสาธารณูปโภคพื้นฐานมากขึ้น ราคาค่าบริการจึงลดลง ประสบการณ์นี้ชี้ให้เห็นชัดเจนว่า

¹ ถอดความจากแถบบันทึกเสียง การอภิปราย ซึ่งจัดขึ้นเมื่อวันพฤหัสบดีที่ 22 ธันวาคม 2548 ณ ห้องประชุม ชั้น 5 คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ทำพระจันทร์ โดยผู้ร่วมนำการอภิปราย ประกอบด้วย (1) อ.ดร.จันทจิรา เอี่ยมมยุรา คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (2) อ.ดร.ภูริ สิริสุนทร คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (3) ดร.เดือนเด่น นิคมบริรักษ์ สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (4) คุณชื่นชม สง่าราศรี กรีเซน นักวิชาการอิสระด้านพลังงาน โดยมี ศ.ดร.ปราณี ทินกร คณบดีคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เป็นผู้ดำเนินรายการ

เพียงการขายหุ้นรัฐวิสาหกิจให้เอกชนเข้ามาถือหุ้นแทนภาครัฐ (privatization) ไม่ได้ส่งผลให้อัตราค่าบริการต่ำลงทำอะไรเลย ในกรณีของอังกฤษ ในช่วง 5 ปีสุดท้าย ตั้งแต่ปี 1995 คณะกรรมการป้องกันการผูกขาด (MMC) เริ่มเข้ามาดูกิจการไฟฟ้ามากขึ้น เฉพาะตรงนั้นตั้งแต่ปี 1995 เป็นต้นมาราคาไฟฟ้าจึงได้ลดลงมากกว่าแนวโน้มที่ผ่านมา 10 ปี

เหตุผลที่สองที่ราคาไม่ลดเพราะต้นทุนในการให้บริการไม่ได้ลดลงอย่างที่คาดไว้ ที่บอกกันว่าแปรรูปแล้วประสิทธิภาพจะเพิ่มขึ้น ปรากฏว่าความเป็นจริงไม่ได้เพิ่มเลยสักแห่ง สาเหตุเพราะอะไร ก่อนอื่นต้องบอกก่อนว่าในกรณีของประเทศอังกฤษนั้นเขาไม่ได้แปรรูปจริงๆ กลางๆ อย่างเรา คือรัฐยังถือหุ้นส่วนมากอยู่ และยังเป็นรัฐวิสาหกิจอยู่ อังกฤษเขาแปรรูป 100% คือเอกชนเข้ามาถือหุ้นหมด ทำให้รัฐวิสาหกิจกลายเป็นบริษัทเอกชนเต็มตัว ถึงกระนั้นก็ไม่มีการปรับปรุงประสิทธิภาพแต่อย่างใด ปัญหาเกิดจากวิธีการกระจายหุ้นของรัฐวิสาหกิจให้แก่ผู้ถือหุ้นรายย่อยเท่านั้น ทำให้ไม่มีผู้ร่วมทุนที่มีความรู้ความชำนาญด้านธุรกิจเข้ามาปรับปรุงระบบการบริหารจัดการ การที่รัฐวิสาหกิจจะปรับปรุงประสิทธิภาพทำให้ต้องการ strategic partner เหมือนเอกชน เช่น DTAC ก็ต้องเอา Telenor เข้ามาช่วยเขา ไม่ใช่กระจายหุ้นให้คนทั่วไป เพราะถ้ากระจายให้คนทั่วไปอำนาจการบริหารก็ยังคงอยู่ที่รัฐแบบเดิม มันก็ไม่ได้เปลี่ยนอะไรเลย เพียงแต่มีผู้ลงทุนรายย่อยเข้ามาถือคนละนิดละหน่อย การบริหารจัดการมันจะเหมือนเดิมทุกอย่าง โดยเฉพาะในกรณีของประเทศไทยยังคงสภาพเป็นรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายด้วย ยิ่งไปกันใหญ่ เพราะต้องมีการบริหารจัดการแบบราชการอยู่มาก เช่นในส่วนของการจัดซื้อจัดจ้าง เงินเดือน ตลอดจนวิธีการตรวจสอบบัญชีโดยสดง. ดังนั้นรัฐก็ยังคงบริหารจัดการเหมือนเดิม โดยมีผู้ถือหุ้นรายย่อยไม่กี่รายเข้ามาถือหุ้น

เหตุผลข้อที่สาม ที่พบว่ารัฐวิสาหกิจราคาค่าบริการไม่ลดลงเลยเพราะ regulator อ่อน นี้พูดถึงอังกฤษ ทั้งที่เขาสร้างมาตั้งนาน ก็ยังอ่อน เขาใช้ price cap ปรากฏว่าตัว cpi-x ของเขานั้น ตัว x มันต่ำเกินไป ราคาก็เลยสูงเกินไป ดู trend กำไรของรัฐวิสาหกิจที่มีอำนาจตลาดหรือผูกขาดก็สูงมาตลอด 10 ปี สูงกว่า return ของบริษัทอื่นๆ ตลอดเลย จนหลังๆ 10 ปีมานี้ถึงรู้ว่าสูงเกินไป จึงกดดันลงมา จึงดีขึ้น ดังนั้นขนาดการกำกับดูแลของอังกฤษที่มีรายละเอียดปลีกย่อยเยอะแยะยังเป็นแบบนี้ ของเรายังไม่รู้จะใช้อะไรจะเป็นอย่างไร

มาดูของไทย พบว่าเหมือนของอังกฤษเมื่อ 17 ปีก่อนทุกอย่าง คือ บมจ.กฟผ. มีสิทธิผูกขาดในการซื้อไฟฟ้า ในการขาย ส่งไฟฟ้าให้กับ กฟผ. กับ กฟน. ภายใต้ enhanced single buyer model คณะรัฐมนตรีมีมติแล้วว่าจะเลือก model นี้ สำหรับโครงสร้างไฟฟ้าในอนาคต จาก 3 model คือ super national model คือรวม 3 องค์กร กฟผ. กฟน. กฟภ. หรือ single model คือ กฟผ. รายเดียวที่ทั้งซื้อและขายไฟฟ้า หรือแบบ liberalization และที่รัฐบาลเลือกก็คือ single ที่มี กฟผ. แบบที่เป็นอยู่ เพียงแต่มีคำว่า enhance เพิ่มขึ้นมาก็เพราะจะมีการแยกธุรกิจสายส่งออกมาจากธุรกิจการผลิตไฟฟ้าในลักษณะของ business unit เพื่อให้การกำหนดต้นทุนและราคาค่าบริการในแต่ละส่วนมีความชัดเจนมากขึ้น แต่แม้จะมีการแยกกันในเชิงบัญชี เรียกว่าจะมี fire wall ซึ่งก็ไม่เคยเป็นผลเลยในทางปฏิบัติไม่ว่าจะเป็นในธุรกิจใด เนื่องจากตราใบที่หน่วยธุรกิจยังคงอยู่ภายใต้ต้นตอบุคคลเดียวกัน ก็ย่อมมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลและร่วมมือกันในการสร้างกำไรสูงสุดให้แก่องค์กร

สรุปว่า เราเหมือนอังกฤษคือแปรรูปแล้วยังมีอำนาจตลาดจริงๆ แล้วเป็นอำนาจผูกขาดตามกฎหมายด้วย ในเรื่องการกระจายหุ้นก็เหมือนอังกฤษอีก คือกระจายโดยไม่มี strategic partner และที่แยกว่่านั้นคือรัฐก็ยังถือหุ้นรายใหญ่อยู่ ดังนั้นการบริหารจัดการก็ยังเป็นระบบราชการเหมือนเดิม ส่วนเรื่องการทำกับดูแลของเรากับอังกฤษนั้น ยิ่งเทียบกันไม่ได้เลย ของเรานั้นยังไม่มีชัดเจนอะไรเลย เพราะถึงแม้รัฐบาลจะบอกเสมอว่าได้ตั้งคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการไฟฟ้าขึ้นมาแล้ว แต่คณะกรรมการนั้นไม่มีอำนาจตามกฎหมายแต่อย่างใด เพราะไม่มีกฎหมายรองรับ ก็เหมือนกับคณะกรรมการที่ตั้งขึ้นมาอื่นๆ เช่น คณะกรรมการ Ft ฯลฯ ซึ่งตั้งขึ้นมาตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารราชการแผ่นดิน กฎหมายนั้นให้รัฐบาลตั้งหน่วยงานของรัฐได้ แต่ไม่ได้ตั้ง regulator ที่ต้องไปควบคุม บังคับ หรือเรียกข้อมูลจากเอกชน ดังนั้นคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการไฟฟ้าตั้งขึ้นมาจากระเบียบสำนักนายกฯ ก็ไม่มีอำนาจอะไร สุดท้ายอำนาจก็อยู่ที่กระทรวงพลังงานเหมือนเดิม ตรงนี้ดูแล้ว regulator ก็ไม่มีอำนาจ เขียนอำนาจไว้แต่ไม่มีกฎหมายรองรับอำนาจนั้น

ดิฉันไปดูหนังสือชี้ชวนของ กฟผ. ว่าเขาแจ้งนักลงทุนอย่างไรเกี่ยวกับ regulatory regime ของไทย เพราะเขาห้ามโกหก ต้องให้ข้อมูลที่จริงกับผู้ลงทุน ปรากฏว่าหนังสือชี้ชวนของ กฟผ. ส่วนที่สอง หน้า 6 เรื่องการปรับอัตราค่าไฟฟ้า เขาต้องบอกนักลงทุนว่าค่า

ไฟฟ้าในอนาคตจะเป็นอย่างไร เขาเขียนบอกว่า รัฐบาลอาจเพิ่ม ลด หรือ ให้ตรึงอัตราค่าไฟฟ้าในอนาคต เนื่องจากเหตุผลทางการเมือง สังคม เศรษฐกิจ โดยรวม หรือเหตุผลในอดีตที่ผ่านมา สรุปแล้วไม่รู้ ทั้งนี้ว่าการกำกับดูแลจะไปในทิศทางไหน แสดงว่า กฟผ.เองก็ไม่รู้ว่าราคาจะไปในทิศทางไหน แล้วประชาชนจะรู้ได้อย่างไร ดูแล้วโอกาสที่ประชาชนจะได้รับการคุ้มครองจากหน่วยงานกำกับดูแลของรัฐนั้น น้อยมาก

หากพิจารณาเงื่อนไขข้อที่ 3 ของมาตรา 26 ของ พ.ร.บ. ทุน ว่า การแปรรูปจะต้องเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม พบว่าการแปรรูปในรูปแบบที่เป็นอยู่ไม่น่าจะเป็นประโยชน์แก่ประชาชนแต่อย่างใดโดยอิงกับประสบการณ์ของอังกฤษราคาจะลดลงนั่นเป็นไปได้น้อย และการกำกับดูแลของเราที่อ่อน กฟผ. ก็ผูกขาด การกระจายหุ้นก็กระจายกระจายเหมือนอ่างฤๅไนเมื่อ 17 ปีก่อนทุกอย่าง ดังนั้น ผลก็ไม่น่าจะมีติดจากกัน ประเด็นที่สองคือเรื่องความเป็นธรรมทางธุรกิจ มาตรา 26 บอกไว้ว่าเวลากำหนดสิทธิและอำนาจ กฟผ. ต้องพิจารณาถึงความเป็นธรรมทางธุรกิจด้วย คือรัฐวิสาหกิจต้องแข่งขันกับเอกชนได้ภายใต้พื้นฐานเดียวกัน แต่ไปดูแล้วมีสิทธิ อำนาจ หน้าที่ หลายอย่างของ กฟผ. ที่ยังทำให้ได้เปรียบอยู่ ถึงแม้ตอนนี้ กฟผ. เป็นผู้ประกอบการรายเดียวที่รับซื้อและขายไฟฟ้า ตามนโยบายรัฐบาลหลังปี 2554 ก็จะเปิดให้มีการประมูลเวลาต้องการไฟฟ้าเพิ่มได้ ถ้าจะมีการประมูลเกิดขึ้น สิทธิและอำนาจของ กฟผ. ที่มีอยู่ในปัจจุบันจะทำให้ กฟผ. ได้เปรียบผู้ประมูลเอกชนอื่นๆ หรือไม่ ในมาตรา 6 ของ บมจ. กฟผ. ก็ยังบอกว่าให้ กฟผ. เป็นผู้ประกอบการรายเดียวที่สามารถซื้อไฟฟ้าจากคนอื่นได้ หมายความว่าถ้าเกิดมีการประมูล แล้วบริษัทเอกชนประมูลชนะ ก็ต้องไปเจรจากับ กฟผ. ซึ่งเป็นคู่แข่งของท่านในการประมูล เกี่ยวกับเงื่อนไขของการรับซื้อไฟฟ้า และเรื่องการเชื่อมต่อเข้ากับโครงข่ายสายส่งของ กฟผ. อีก ถ้าเงื่อนไขที่กำหนดขึ้นทำให้ต้นทุนของบริษัทเอกชนสูงมากขึ้นเกินควร ก็อาจจะต้องล้มเลิกโครงการได้ กรณีดังกล่าวมีปัญหา conflict of interest อย่างชัดเจน

มาตรา 13 ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยสิทธิและอำนาจของ กฟผ. บอกว่า ทรัพย์สินของบริษัทที่เกี่ยวข้องการผลิตไฟฟ้าเพื่อประชาชนไม่อยู่ภายใต้อำนาจการบังคับคดี คือกฎหมายเดิมบอกว่าไม่อยู่ใต้อำนาจการบังคับคดี แต่พระราชกฤษฎีกาที่ออกมากำหนดว่าเฉพาะทรัพย์สินของบริษัทที่ทำเพื่อประชาชนเท่านั้นที่ไม่อยู่ภายใต้การบังคับคดี ดิฉันไม่รู้ว่าแยกอย่างไรว่าทรัพย์สินส่วนใดมีการใช้

เพื่อผลประโยชน์ของประชาชนและส่วนใดมีการใช้เพื่อเชิงพาณิชย์ ในทางปฏิบัติไม่รู้จะแยกทรัพย์สินสองส่วนนี้ได้อย่างไร สุดท้าย ก็คงติดร่างแหไปหมดคือบังคับคดีไม่ได้เลย ลองคิดถึงบริษัทไหนที่บังคับคดีไม่ได้ เขาเป็นหนี้คุณ คุณก็ไปยึดทรัพย์เขาไม่ได้ หมายความว่าอย่างไร ก็แน่นอนเขาก็ได้เปรียบ

ประเด็นต่อมาไม่เกี่ยวกับกฎหมาย แต่เป็นสภาพความเป็นจริงในปัจจุบันคือ ตราบใดที่ กฟผ. เป็นรัฐวิสาหกิจ ไม่อยู่ภายใต้กฎหมายการแข่งขันทางการค้าของประเทศไทย ซึ่งกฎหมายปี 2540 มาตรา 4 ยกเว้นรัฐวิสาหกิจทุกประเภท หมายความว่าถ้า กฟผ. ไปแก่งคนอื่น เช่น ไม่ให้เขาเชื่อมต่อโครงข่าย หรือทำให้ต้นทุนสูงคือเชื่อมต่อได้แต่แพงมาก ก็ทำอะไร กฟผ. ไม่ได้ เพราะกฎหมายการแข่งขันทางการค้าใช้กับ กฟผ. ไม่ได้

มาตรา 36 ของ พระราชกฤษฎีกา บมจ. กฟผ. ให้อำนาจแก่ กฟผ. ในการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ อันนี้ อ.จันทจิรา อภิปรายแล้ว แต่จะพูดว่ามันเกี่ยวกับการแข่งขันที่ไม่เป็นธรรมอย่างไร หมายความว่าถ้าจะมีการประมูลโรงไฟฟ้าในอนาคต บริษัท ก. ชนะประมูล กฟผ. ก็ต้องมาใช้อำนาจ กฟผ. ในการเวนคืนที่ดินให้ บริษัท ก. กฟผ. จะเวนคืนแพงแค่ไหนก็ต้องจ่าย ถ้า กฟผ. เป็นรัฐก็ไม่ใช่เพราะคงไม่มีเจตนาจะให้ต้นทุนบริษัท ก. สูง แต่พอ กฟผ. เป็นคู่แข่ง เขาอาจมีเจตนาถั่นแก่งก็ได้ มันมี conflict of interest ทุกจุด ก็เลยเป็นปัญหา

ต่อไปเรื่องการค้าประกันเงินกู้ ตามกฎหมายถ้ารัฐถือเกิน 70% ก็ยังค้าประกันได้ ก็หมายความว่าตามหลักเกณฑ์แล้วรัฐบาลยังสามารถค้าประกันเงินกู้ กฟผ. ได้ แต่จะทำหรือไม่เป็นอีกเรื่องหนึ่ง ตอนนี้ พระราชบัญญัติทุนรัฐวิสาหกิจ บอกว่าหนี้เดิมให้ค่าตอบแทนใหม่อาจจะค่าได้ แต่รัฐอาจเก็บค่าใช้จ่าย ในการค้าประกัน หรืออาจไม่เก็บก็ได้ ถ้าไปดูหนังสือชี้ชวนของ กฟผ. ก็พบว่า กฟผ. ก็ไม่รู้เหมือนกันรัฐบาลจะค่าหรือไม่ค่าประกันหนี้ใหม่ และถ้าค่าประกันแล้วจะเก็บค่าใช้จ่ายอย่างไร ในกรณีที่รัฐเข้ามาค้าประกัน การแข่งขันมันอาจไม่เท่าเทียมกันแน่ หากค่าธรรมเนียมที่คิดต่ำทำให้ต้นทุนเงินกู้ของ กฟผ. ต่ำกว่าต้นทุนเงินกู้ของคู่แข่งเอกชนในตลาด

สรุปคือ สิทธิ อำนาจ ของ กฟผ. ได้รับตามพระราชกฤษฎีกามี 5-6 ประเด็นที่ทำให้การแข่งขันไม่เป็นธรรม

นักเศรษฐศาสตร์ที่ควรรู้จัก

เดวิด ริคาร์โด (David Ricardo)

(พ.ศ. ๒๓๐๕-๒๓๖๖)

โดย ภราดร ปริดาศักดิ์

เดวิด ริคาร์โด คือนักเศรษฐศาสตร์ชาวอังกฤษที่ได้รับการยอมรับว่าเป็นเสาหลักแห่งสำนักคลาสสิก ริคาร์โดเป็นคนที่มีส่วนในการก่อตั้งสมาคมเศรษฐศาสตร์การเมือง (The Political Economy Club) อันมีโรเบิร์ต มัลทัส (Robert Malthus) นักเศรษฐศาสตร์ผู้มีชื่อเสียงมากคนหนึ่งในยุคนั้นเป็นหัวเรี่ยวหัวแรงสมาคมดังกล่าวได้มีส่วนสำคัญในการเผยแพร่แนวความคิดทางด้านเศรษฐศาสตร์ของสำนักคลาสสิกให้เป็นที่แพร่หลาย

ริคาร์โดมาจากครอบครัวนักธุรกิจการเงินการธนาคารชาวยิวเชื้อสายสเปน ซึ่งเคยตั้งหลักแหล่งในประเทศเนเธอร์แลนด์และได้อพยพไปยังประเทศอังกฤษในเวลาต่อมา บิดาของริคาร์โดมีอาชีพหลักเป็นนายหน้าในตลาดหุ้น ริคาร์โด เกิดที่กรุงลอนดอน เมื่อ พ.ศ. ๒๓๑๕ เขาเป็นลูกไม้ที่หล่นไม่ไกลต้น เพราะได้เข้าทำงานในธุรกิจตลาดหุ้นตั้งแต่ยังเยาว์ เมื่อเข้าสู่วัยหนุ่มเขาได้แต่งงานกับหญิงสาวซึ่งนับถือศาสนาคริสต์ และได้หันมานับถือศาสนาตามภริยา ซึ่งสร้างความไม่พอใจให้แก่ครอบครัวเดิมของเขาจนถึงขั้นแตกแยกและถูกตัดขาด ริคาร์โดได้รับความช่วยเหลือทางการเงินจากเพื่อนฝูงจนสามารถตั้งกิจการค้าหลักทรัพย์ในตลาดหุ้นลอนดอนเป็นของตนเอง ด้วยการอาศัยความรู้ ประสบการณ์ ประกอบกับความกล้าเสี่ยง ทำให้เขาประสบความสำเร็จในอาชีพดังกล่าวในเวลาอันรวดเร็ว เพราะมีรายได้สูงถึงขั้นเป็นเศรษฐีคนหนึ่งในยุคสมัยนั้น ต่อมาใน พ.ศ. ๒๓๕๗ เขาได้วางมือจากอาชีพนี้และไปใช้ชีวิตที่บ้านในเขตชนบทที่มีอาณาเขตกว้างขวาง และได้อุทิศชีวิตช่วงหลังจากนั้นทั้งหมดในกิจการสาธารณประโยชน์และเศรษฐศาสตร์ ในฐานะเป็น "เศรษฐีหัวรุนแรง" เขาได้เสนอให้ปฏิรูปการธนาคารและเงินตรา การช่วยเหลือคนยากจนและการเก็บภาษีศุลกากร ส่งเสริมเสรีภาพแห่งการพิมพ์ การพูด และการแสดงความคิดเห็นในด้านต่างๆ

ริคาร์โดไม่ได้เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยเหมือนกับนักเศรษฐศาสตร์คนอื่นๆ เขาได้รับความรู้ทางเศรษฐศาสตร์จากการทำงานด้านธุรกิจ และอ่านจากหนังสือที่เป็นผลงานของนักเศรษฐศาสตร์ที่ตีพิมพ์เผยแพร่ในยุคนั้นหลายเล่ม โดยเฉพาะอย่างยิ่งผลงานของ ออดัม

สมิท ริคาร์โดเริ่มต้นเสนอแนวคิดของเขาด้วยการเขียนหนังสือทางด้านการเงินและธนาคารก่อน เช่น ใน พ.ศ. ๒๓๕๓ เขาเขียนหนังสือชื่อ The High Price of Bullion, a Proof of Depreciation of Bank Notes ต่อมาใน พ.ศ. ๒๓๕๔ เขาได้ตีพิมพ์หนังสือชื่อ Proposal for an Economical and Secure Currency ซึ่งงานเขียนด้านเศรษฐศาสตร์การเงินของเขาไม่สู้จะเป็นผลงานที่ริเริ่มและไม่ค่อยจะมีอิทธิพลเท่าใดนักเมื่อเปรียบเทียบกับเศรษฐศาสตร์สาขาอื่น เช่นหนังสือชื่อ Essay on the Influence of the Low price of Corn on the Profit of Stock ซึ่งได้ตีพิมพ์ครั้งแรกใน พ.ศ. ๒๓๕๘ จนใน พ.ศ. ๒๓๖๐ เขาจึงได้ตีพิมพ์หนังสือเล่มสำคัญที่สุดของเขาออกเผยแพร่ คือ The Principles of Political Economy and Taxation (หลักเศรษฐศาสตร์และการภาษีอากร) ซึ่งได้รับความสนใจเป็นอย่างดีและทำให้ริคาร์โดมีชื่อเสียงเป็นที่ปรากฏแก่คนทั่วไป แม้หนังสือเล่มนี้จะอธิบายในลักษณะที่เป็นนามธรรมและเข้าใจยาก แต่ก็นับเป็นหนังสือเศรษฐศาสตร์เล่มแรกๆ ที่ให้ความสนใจกับการกระจายผลตอบแทนหรือวิภาคกรรม (distribution) ต่างกับหนังสือของอดัม สมิท ก่อนหน้านั้นที่ให้ความสนใจกับการผลิตเป็นสำคัญ

ใน พ.ศ. ๒๓๖๒ ริคาร์โด ได้รับเลือกเป็นสมาชิกรัฐสภาของอังกฤษจากเขตเลือกตั้งเล็กๆ ในไอร์แลนด์ เขาได้รับการยอมรับนับถือในรัฐสภาว่าเป็นผู้มีความรู้ทางเศรษฐศาสตร์ เขาเห็นพ้องกับพวกเสรีนิยมที่เสนอให้เปลี่ยนแปลงและปรับปรุงระบบเศรษฐกิจและสังคมในด้านต่างๆ เขาเชื่อว่าเศรษฐกิจที่อยู่ตามลำพังของตัวมันเองจะสามารถทำให้เกิดการขยายตัวสูงสุดเท่าที่จะเป็นไปได้ ซึ่งจะทำให้การออมและการสะสมทุนจะเกิดขึ้นได้ อย่างไรก็ตาม เขาเห็นว่า แม้ระบบเศรษฐกิจเสรีจะเป็นระบบที่ดีที่สุด แต่ก็มีปัญหาแฝงอยู่มากและอาจก่อให้เกิดความชะงักงันทางเศรษฐกิจได้ เพราะเมื่อการผลิตขยายตัวออกไป ค่าเช่าจะสูงขึ้นเรื่อยๆ ค่าจ้างที่เป็นตัวเงินจะสูงขึ้นแต่ค่าจ้างแท้จริงจะคงที่ ส่วนกำไรจะลดลงเรื่อยๆ และเมื่อใดที่กำไรลดลงจนเท่ากับศูนย์แล้ว ระบบเศรษฐกิจก็เข้าสู่ภาวะทรงตัวหรือหยุดนิ่ง เพราะ

การสะสมทุนจะไม่เกิดขึ้น เศรษฐกิจก็จะหยุดการเจริญเติบโต แต่อาจแก้ไขได้โดยอาศัยการค้าระหว่างประเทศ

แนวคิดที่สำคัญประการหนึ่งของริคาร์โด คือ ทฤษฎีมูลค่าแรงงาน (Labour Theory of Value) ทฤษฎีมูลค่าของริคาร์โดได้แสดงให้เห็นว่า มูลค่าแลกเปลี่ยน (exchange value) ของสินค้าขึ้นอยู่กับปริมาณแรงงานที่จำเป็นในการผลิตสินค้าโดยเปรียบเทียบ ริคาร์โดลงความเห็นว่า ในระยะยาวแล้ว มูลค่าแลกเปลี่ยนขึ้นอยู่กับมูลค่าผลผลิต คือ ขึ้นอยู่กับการปรับตัวของอุปทานกับความต้องการ ยกเว้นสิ่งของที่ผลิตเพิ่มไม่ได้ เช่น รูปภาพ เทริยม หรือหนังสือหายาก กล่าวคือ ไม่ว่าอุปสงค์จะเป็นเท่าใด ถ้ามูลค่าผลผลิตสูง แสดงว่าสิ่งนั้นผลิตขึ้นด้วยความยากลำบาก มูลค่าแลกเปลี่ยนก็สูง แต่ถ้ามูลค่าผลผลิตต่ำ แสดงว่าการผลิตสิ่งนั้นทำได้ง่าย มูลค่าแลกเปลี่ยนก็ต่ำ ความคิดของริคาร์โดในประเด็นนี้ ต่างจากแนวคิดของ อדם สมิท เพราะอดัม สมิท เห็นว่า นอกจากแรงงานแล้ว มูลค่าของผลผลิตยังขึ้นอยู่กับปัจจัยการผลิตอื่นด้วย เช่น ที่ดินและทุน แต่สำหรับริคาร์โด มูลค่าผลผลิตเปรียบเทียบขึ้นอยู่กับปริมาณแรงงานโดยเปรียบเทียบในการผลิตเพียงอย่างเดียว ในขณะที่ทฤษฎีของอดัม สมิทกล่าวไว้ในสังคมล้ำหลังเท่านั้นที่แรงงานอย่างเดียวกำหนดมูลค่าแลกเปลี่ยน แต่ริคาร์โด กลับมีความเห็นว่า ทฤษฎีที่กล่าวว่าปริมาณแรงงานเพียงอย่างเดียวเป็นตัวกำหนดมูลค่าแลกเปลี่ยนสามารถใช้ได้กับสังคมนปัจจุบันด้วย

ริคาร์โด กล่าวว่า ปัจจัยการผลิตมีสามชนิด คือ แรงงาน ที่ดิน และทุน โดยที่แรงงานได้รับผลตอบแทนในรูปของค่าจ้าง ที่ดินได้รับค่าเช่า และทุนได้รับดอกเบี้ยและกำไร ซึ่งเขามีความเห็นว่าการตอบแทนต่อที่ดินหรือค่าเช่านั้นไม่มีส่วนในการกำหนดมูลค่าของสินค้า แต่ค่าเช่าถูกกำหนดโดยมูลค่าของสินค้า กล่าวคือ ในระบบเศรษฐกิจหนึ่ง ๆ จะมีที่ดินอยู่อย่างจำกัด และมีความอุดมสมบูรณ์แตกต่างกัน เมื่อความต้องการใช้ที่ดินมีน้อยที่ดินอาจไม่มีค่าเช่า แต่เมื่อประชากรเพิ่มขึ้น การลงทุนเพิ่มขึ้น ทำให้มีการขยายการใช้ที่ดินออกไปสู่ที่ดินผืนใหม่ที่มีความอุดมสมบูรณ์น้อยลง มูลค่าผลผลิตในที่ดินผืนดังกล่าวจะต้องสูงขึ้นเพราะต้องใช้แรงงานมากขึ้น ส่วนที่ดินเดิมที่ใช้แรงงานน้อยกว่าจะได้รับค่าตอบแทนเรียกว่าค่าเช่า ค่าเช่าจึงเป็นผลจากการเพิ่มในมูลค่าผลผลิตเมื่อมีการขยายการผลิตไปสู่ที่ที่อุดมสมบูรณ์น้อยลง ฉะนั้น มูลค่าผลผลิตจึงไม่ได้ถูกกำหนดโดยค่าเช่า แรงงาน และทุนต่างหากที่มีส่วนกำหนดมูลค่า เขาอธิบายว่า ทุนก็คือแรงงานเดิมที่อัดกันอยู่ในเครื่องมือและสิ่งก่อสร้างต่าง ๆ โดยถือว่าสิ่งเหล่านี้มีค่าเท่ากับปริมาณหนึ่งๆ ของหน่วยแรงงานได้ ในกรณีนี้มูลค่าแลกเปลี่ยนก็คือปริมาณแรงงานปัจจุบันบวกกับปริมาณแรงงานในอดีตที่

ปรากฏอยู่ในรูปทุน

ริคาร์โดยังมีชื่อเสียงจากการนำเสนอทฤษฎีวิภาคกรรม ริคาร์โดกล่าวว่า วิภาคกรรมหรือการแบ่งปันปันส่วนค่าตอบแทนหรือรายได้สำหรับปัจจัยการผลิตเป็นปัญหาสำคัญที่สุดของวิชาเศรษฐศาสตร์ เขากล่าวว่าค่าตอบแทนหรือรายได้แบ่งออกเป็นค่าเช่า ค่าจ้างและกำไร ในส่วนที่เป็นค่าเช่านั้นจะเพิ่มสูงขึ้นเรื่อยๆ เพราะปริมาณที่ดินมีจำกัด ยิ่งต้องขยายการเพาะปลูกออกไปในที่ดินที่ไม่สมบูรณ์ ก็ต้องใช้แรงงานเพิ่มขึ้นในที่ดินเหล่านั้น ที่ดินที่อุดมสมบูรณ์ก็ได้ค่าเช่าเพิ่มขึ้น ส่วนค่าจ้าง มีแนวโน้มที่จะเท่ากับราคาธรรมชาติของแรงงาน หรืออีกนัยหนึ่งคือค่าใช้จ่ายที่ทำให้แรงงานพออยู่พอมีและมีจำนวนคงที่ แต่แม้ว่าริคาร์โดจะเห็นว่าค่าจ้างที่แท้จริงจะคงที่ก็ตาม แต่ค่าจ้างที่เป็นตัวเงินจะเพิ่มขึ้นเนื่องจากราคาอาหารแพงขึ้นเพราะต้องใช้แรงงานเพื่อการผลิตที่มากขึ้นเนื่องจากการใช้ที่ดินที่มีความอุดมสมบูรณ์น้อยลง คนงานจะได้รับสินค้าอาหารปริมาณเท่าเดิม แต่ราคาของสินค้าเพิ่มขึ้น เช่นนี้นายทุนจะต้องจ่ายเงินเป็นค่าจ้างสูงขึ้น กำไรของนายทุนจะลดลงทุกที สรุปได้ว่า เมื่อราคาอาหารแพงขึ้น ก็ให้ส่งอาหารจากต่างประเทศ ซึ่งในกรณีของอังกฤษ ริคาร์โดแนะนำให้ส่งข้าวสาลีจากต่างประเทศ โดยยกเลิกกฎหมายเก็บภาษีคุ้มครองการผลิตข้าวสาลี (Corn Laws) ภายในประเทศเสีย เมื่อราคาอาหารถูกลงเพราะส่งเข้ามาจากประเทศด้วยราคาที่ต่ำกว่า ค่าจ้างในอังกฤษก็ไม่สูงขึ้น กำไรของนายทุนก็ยังคงมีได้ และการสะสมทุนคงดำเนินต่อไป

แนวคิดของริคาร์โดที่ ยังคงมีอิทธิพลมาตราบจนปัจจุบันโดยปรากฏอยู่ในตำราวิชาเศรษฐศาสตร์ระหว่างประเทศก็คือทฤษฎีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบ (Theory of Comparative Advantage) ซึ่งได้อธิบายให้เห็นถึงประโยชน์ของการค้าเสรี อันเป็นสาเหตุที่ชักจูงให้แต่ละประเทศหันมาค้าขายกัน โดยที่ริคาร์โดได้แสดงให้เห็นว่าการที่ประเทศหนึ่งๆ ผลิตสินค้าเฉพาะอย่างตามความถนัดและมีต้นทุนโดยเปรียบเทียบต่ำกว่าประเทศอื่น แล้วค่อยส่งซื้อสินค้าที่ประเทศอื่นสามารถผลิตได้ด้วยต้นทุนที่ต่ำกว่าเข้ามาแทน อันเป็นการแบ่งงานกันทำในระหว่างประเทศและเปิดให้มีการค้าอย่างเสรี จะเป็นหนทางนำไปสู่ความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นทั้งในแง่เศรษฐกิจระหว่างประเทศและเศรษฐกิจภายในประเทศ

ผลงานชิ้นสุดท้ายของริคาร์โดคือร่างแผนเพื่อเตรียมการจัดตั้งธนาคารแห่งชาติ แต่ยังไม่ทันได้จัดพิมพ์ เขาก็ได้ถึงแก่ความตายอย่างกะทันหันด้วยโรคติดเชื้อทางหู ในเดือนกันยายน พ.ศ. ๒๓๖๖ ในแกตคอมบ์ปาร์ค อัครสถานของเขาเอง ในเซตโกลซสเตอร์เชียร์ ประเทศอังกฤษ รวมสิริอายุได้เพียง ๕๑ ปีเท่านั้น

ศัพท์เศรษฐศาสตร์

theory of comparative advantage: ทฤษฎีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบ

แนวคิดเกี่ยวกับความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบด้านต้นทุนในการผลิตสินค้าของประเทศหนึ่งๆ ที่มีต่อประเทศอื่นๆ ซึ่งเสนอโดยนักเศรษฐศาสตร์แห่งสำนักคลาสสิก ชาวอังกฤษ ผู้มีนามว่า เดวิด ริคาร์โด (David Ricardo) ทฤษฎีนี้มีใจความสรุปว่า แม้ว่าประเทศหนึ่งจะไม่มี ความได้เปรียบโดยสัมบูรณ์ในการผลิตสินค้าชนิดใดๆเลย ก็ยังสามารถจะได้รับประโยชน์จากการทำการค้ากับประเทศอื่นได้ โดยที่ประเทศนั้นจะต้องเลือกผลิตสินค้าที่ตนมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบมากที่สุด แล้วส่งสินค้าที่ตนมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบน้อยกว่าจากประเทศคู่ค้า ยกตัวอย่างเช่น ถ้าอังกฤษจะต้องใช้แรงงานของคนงานเป็นเวลาหนึ่งวันในการผลิตผ้าหนึ่งหลาและใช้เวลาสองวันที่จะปลูกข้าวสาลีหนึ่งถัง แสดงว่าการปลูกข้าวสาลีต้องใช้ความพยายามเป็นสองเท่าของการทอผ้า ในขณะที่ฝรั่งเศสจะต้องใช้แรงงานเป็นเวลาหนึ่งวันในการผลิตสินค้าทั้งสองชนิด ในกรณีนี้อังกฤษก็ควรจะผลิตผ้าส่งออกไปยังประเทศฝรั่งเศสเพื่อแลกกับข้าวสาลีแบบหนึ่งต่อหนึ่ง ด้วยวิธีนี้ ชาวอังกฤษจะได้ข้าวสาลีด้วยแรงงานเพียงหนึ่งวัน ซึ่งหากผลิตในประเทศของตนเองจะต้องใช้เวลาถึงสองวัน ชาวฝรั่งเศสเองก็จะได้รับประโยชน์ด้วย เพราะสามารถที่จะผลิตข้าวสาลีส่งไปขายให้อังกฤษโดยแลกข้าวสาลีหนึ่งถังกับผ้าสองหลา พวกเขาก็จะได้รับสินค้าซึ่งมีค่าเท่ากับการใช้แรงงานสองวัน โดยใช้แรงงานจริงๆ เพียงวันเดียว ทั้งสองฝ่ายก็จะได้รับประโยชน์จากการผลิตในสิ่งที่ตนถนัดโดยอาศัยการค้าเสรี ตามแนวคิดนี้ทำให้การผลิตและการค้าระหว่างประเทศยังคงดำเนินต่อไป และก่อให้เกิดการแข่งขันกันทำระหว่างประเทศได้เสมอ ซึ่งต่างจากแนวคิดเรื่องความได้เปรียบโดยสัมบูรณ์ของ อדם สมิท

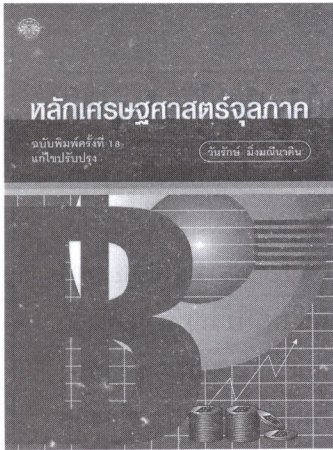
absolute advantage : ความได้เปรียบโดยสัมบูรณ์

ความสามารถในการผลิตสินค้าหรือบริการที่ประเทศหนึ่งมีเหนือกว่าประเทศอื่นๆ การที่ประเทศหนึ่งมีความได้เปรียบโดยสัมบูรณ์ในการผลิตสินค้าชนิดใด อาจพิจารณาได้สองทาง ทางแรกคือ ประเทศนั้นสามารถผลิตสินค้าได้ในปริมาณที่มากกว่าประเทศอื่นโดยที่ใช้ทรัพยากรหรือเสียต้นทุนเท่ากัน อีกทางหนึ่งคือ ประเทศนั้นสามารถผลิตสินค้าโดยใช้ทรัพยากรหรือเสียต้นทุนน้อยกว่าประเทศอื่นโดยได้สินค้าในปริมาณเท่ากัน ทั้งสองแง่นี้อาจนำมากล่าวรวมได้ว่า ประเทศนั้นมีประสิทธิภาพในการผลิตเหนือกว่าประเทศอื่นๆ นั่นเอง ผู้ที่นำเสนอแนวคิดนี้เป็นคนแรกคือ อדם สมิท (Adam Smith) นักเศรษฐศาสตร์ชาวสกอต โดยได้เสนอว่าในการทำการค้าระหว่างประเทศ แต่ละประเทศควรเลือกผลิตสินค้าที่ประเทศนั้นมีความได้เปรียบโดยสัมบูรณ์เท่านั้น จึงจะก่อให้เกิดการแข่งขันกันทำระหว่างประเทศ และจะเกิดความชำนาญพิเศษในการผลิตสินค้านั้นมากขึ้นด้วย

labour theory of value : ทฤษฎีมูลค่าแรงงาน

ข้อเสนอที่อธิบายว่ามูลค่าของสินค้าหรือบริการจะถูกกำหนดโดยปริมาณของปัจจัยแรงงานที่ได้ใช้ไปทั้งโดยทางตรงและทางอ้อมสำหรับการผลิตสินค้าหรือบริการชนิดนั้น ข้อเสนอนี้เป็นแนวคิดของนักเศรษฐศาสตร์สำนักคลาสสิก โดยเฉพาะ เดวิด ริคาร์โด (David Ricardo) และต่อมารคาร์ล มาร์กซ (Karl Marx) ได้นำเอาทฤษฎีนี้มากล่าวอ้างเพื่อโจมตีลัทธิทุนนิยมว่า การที่นายทุนซึ่งขายสินค้าในราคาสูงแต่จ่ายค่าตอบแทนแก่แรงงานให้ต่ำกว่ามูลค่าที่แรงงานทำได้นั้น ถือเป็นการขูดรีดแรงงาน โดยนายทุนเป็นผู้ฉกฉวยเอามูลค่าส่วนเกินนี้ไป อย่างไรก็ตามข้อเสนอเกี่ยวกับมูลค่าของแรงงานที่เป็นตัวกำหนดมูลค่าหรือราคาของสินค้านั้น เป็นที่วิพากษ์วิจารณ์กันอย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะในประเด็นที่ว่าข้อเสนอนี้ละเลยความสำคัญของปัจจัยการผลิตอื่นๆที่เข้าร่วมอยู่กับแรงงาน ปัจจัยแรงงานเป็นเพียงปัจจัยชนิดหนึ่งเท่านั้นไม่ใช่ทั้งหมด และเฉพาะแรงงานเองก็พบว่ามิได้มีคุณภาพเหมือนกันทุกหน่วย การจ่ายค่าตอบแทนแก่แรงงานจึงไม่จำเป็นต้องเท่ากัน การตีมูลค่าของผลผลิตที่อยู่บนฐานของปัจจัยแรงงานเพียงอย่างเดียว จึงเป็นการกล่าวที่เกินจริง

แนะนำหนังสือเศรษฐศาสตร์

ชื่อหนังสือ : **หลักเศรษฐศาสตร์จุลภาค**

ผู้แต่ง : **วันรัช มิ้งมณีนาถิน**

สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2547, จำนวน 280 หน้า, ราคา 180 บาท

เขียนขึ้นโดยยึดเนื้อหาการเรียนการสอนวิชานี้ของคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์เป็นหลัก ผู้แต่งได้ใช้ประสบการณ์อันยาวนานในการสอนวิชานี้เป็นพื้นฐานในการเขียน เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจหัวใจของวิชานี้ และสามารถนำหลักเศรษฐศาสตร์จุลภาคไปประยุกต์ใช้ทั้งในการทำงานทุกสาขาอาชีพ ในชีวิตประจำวัน และการรับผิดชอบต่อสังคมส่วนรวม

ชื่อหนังสือ : **พจนานุกรมเศรษฐศาสตร์**

ผู้แต่ง : **ภราดร ปริดาชิต์**

สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2549, จำนวน 496 หน้า, ราคา 390 บาท

เป็นหนังสือที่ อธิบายความหมายของคำศัพท์ทางด้านเศรษฐศาสตร์ที่มีการใช้กันอย่างแพร่หลาย ครอบคลุมคำศัพท์เกือบสองพันคำ นอกจากการบัญญัติศัพท์ภาษาไทยคำใหม่ๆ ขึ้นเพิ่มเติมจากที่ใช้กันอยู่แล้ว ยังมีการให้คำอธิบายพร้อมทั้งยกตัวอย่างและมีรูปภาพประกอบ อีกทั้งสอดแทรกเกร็ดความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์นั้นๆ เป็นการเสริมสาระและสีสันให้ชวนอ่านมากยิ่งขึ้น

กรุณาส่ง

ในราชการมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ทบวงมหาวิทยาลัย

ชำระค่าฝากส่งเป็นรายเดือน
ใบอนุญาตที่ 2/2521
ไปรษณีย์หน้าพระลาน

เหตุขัดข้องนำจ่ายผู้รับไม่ได้

- 1. จ่าหน้าซองไม่ชัดเจน
- 2. ไม่มีเลขที่บ้านตามจ่าหน้า
- 3. ไม่ยอมรับ
- 4. ไม่มีผู้รับตามจ่าหน้า
- 5. ไม่มารับภายในกำหนด
- 6. เลิกกิจการ
- 7. ย้าย ไม่ทราบที่อยู่ใหม่
- 8. อื่นๆ

ลงชื่อ

คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ กรุงเทพฯ 10200